

متن پرسش

استاد عزیز سلام: با توجه به جواب سوال ۲۴۴۱۱ بنده منظورم این بود که مگر طبق فلسفه ارتباط مجرد با ماده محال نیست، پس چطور می گوئید نفس با بدن مادی ارتباط دارد؟ پس یا این فرض فلسفی که ارتباط مجرد با ماده محال است غلط است و یا اگر درست است چگونه توجیه می شود؟ بالاخره همان تدبیر انضمامی هم ارتباط مجرد و ماده هست، شاید توجیه این باشد که نفس که مجرد است از نظر وجودی شدیدتر است و همه جا میت واند حضور داشته باشد حتی در عالم ماده، و مادیت ماده به دلیل ضعف وجودیش بر نفس که وجودی شدید است تاثیر ندارد و این نفس است که ماده را که همان بدن است متأثر می کند و این فقط به دلیل شدت وجود مجرد نسبت به ماده امکان دارد و قطعاً از احکام و قوانین الهی است، مثل ارتباط باری تعالی با عالم ماده که البته چون وجود مطلق و شدیدترین وجود است پس در همه عوالم حضور کامل دارد حتی عالم ماده.

متن پاسخ

باسمه تعالی: سلام علیکم: نکاتی که می فرمایید قابل تفکر است ولی باید مباحث «برهان صدیقین» که نظر به صرف وجود دارد و مباحث کتاب «معرفت نفس و حشر» که موضوع را در افق دیگری مد نظر قرار می دهد، مورد غفلت قرار نگیرد. موفق باشید